

Årsplan for Historie

Klasse: SIGMA
Periode: 2025-2026
Team / lærer: ML

Klasse: Sigma
Periode: 2025-2026
Team / lærer: ML

Ca. 6 uger	12	Imperialisme Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: • gøre rede for, hvad der kendetegner imperialismen som historisk periode. • fortælle om, hvorfor imperialismen opstod. • forklare, hvorfor bestemte europæiske stormagter blev kolonimagter. • give eksempler på, hvilke følger imperialismen fik for de områder og folk, der blev koloniseret og for kolonimagterne. • på baggrund af deres arbejde med kilder præsentere deres viden om imperialismen. • give eksempler på, hvordan imperialisme bruges til at forklare nutidige samfundsmæssige forhold i de tidligere kolonier. • forklare samtidens fremherskende opfattelser i kolonimagterne af kolonierne og deres befolkning. • diskutere følger af imperialismen for de tidligere kolonier og kolonimagter. • gøre rede for skiftende	• Hvorfor begyndte de europæiske lande at erobre områder i Afrika, Asien og Stillehavsområdet i 1800-tallet? • Hvilke konsekvenser fik imperialismen i de erobrede områder? • Hvorfor og hvordan blev kolonierne selvstændige lande? • Hvordan præger imperialismen de tidligere kolonier rundt om i verden i dag? • Hvordan opfatter man imperialismen i dag?	Supplerende materiale Aktiviteter: Fra billedkilde til problemstilling
------------	----	--	--	---

			tidens forskellige opfattelser af imperialismen.		
Ca. 4 uger	8	Sundhed og sygdom i middelalderen	Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: • fortælle om middelalderens forståelse af sundhed og sygdom. • beskrive konsekvenser af Den Sorte Død • give eksempler på, hvordan sygdom påvirkede middelalderens samfund. • forklare, hvordan folk i middelalderen forsøgte at beskytte sig mod sygdomme. • analysere kilder om sundhed og sygdom. • ud fra kilderne konstruere fortællinger om sundhed og sygdom i middelalderen. • bruge forløbets billeder til at få viden om sundhed og sygdom i middelalderen.	• Hvilke årsager mente folk i middelalderen, at der kunne være til sygdomme? • Hvordan vil vi i dag vurdere årsagerne til sygdomme i middelalderen? • Hvilke dødelige sygdomme var almindelige i middelalderen, og hvorfor kunne man ikke behandles for dem dengang? • Hvorfor fik Den Sorte Død så store konsekvenser?	
Ca. 6 uger	16	1864	Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: • gøre rede for faktorer, motiver og personer i og uden for Danmark, der førte til krigen i 1864. • diskutere udløsende årsager til krigen. • beskrive organisationen og styreformer i den danske helstat før 1864. • forklare begreber som nation, national identitet og nationalfølelse og deres betydning for udbruddet af krigen. • fortælle om de vigtigste slag og gøre rede for, hvordan krigen udviklede sig. • fagligt diskutere og	• Hertugdømmerne Slesvig og Holsten havde i århundreder været en del af den danske helstat. Hvorfor opstod der konflikter om hertugdømmerne i løbet af 1800-tallet? • Hvilke faktorer og personer spillede en rolle for krigsudbruddet i 1864? • Hvorfor gik kongen og regeringen ikke tidligt i krigen med til en fredsftale, når det danske militær hele tiden var på tilbagetog? • Hvorfor fik nederlaget stor betydning for den danske befolknings syn på sig selv og Danmark? Hvorfor har Stormen på Dybbøl fået stor betydning i dansk historie, når det var nederlaget	Supplerende materiale Historiekanon: Stormen på Dybbøl 1864 Spil: Forhandlingen om Hertugdømmerne Aktiviteter: Kilder og kontekst – Historiske fotografier

			vurdere de ledende aktørers (generaler, danske politikere, Christian 9., Bismarck m.fl.) beslutninger under krigen og fredsforhandlingerne. • gøre rede for den endelige fredsaftale og konsekvenserne for hertugdømmerne og kongeriget. • fortælle om krigens betydning for den danske befolknings syn på sig selv og Danmark – dengang og senere. • fortælle om krigens betydning for Preussen, Østrig og Europa. • fagligt diskutere, hvordan historier om krigen i 1864 bruges i dag.	ved Als, der blev afgørende i krigen?	
Ca. 6 uger	12	Danmark og Norge besat	fagligt diskutere betydningen af krigen i dag. Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: • se på de brud, der skete under krigen og diskutere, hvorfor de skete, og hvad de kom til at betyde. • forklare, hvordan udviklingen i styrkeforholdet mellem krigens parter fik betydning for fx modstandskampen i Danmark og Norge. • beskrive og forklare, hvilken betydning besættelsen har for danskernes selvforståelse og nationale identitet over tid. • udvælge og bearbejde delelementer og skabe deres egen fortælling om 2. Verdenskrig i Danmark og Norge. •	• Danmark og Norge var neutrale. Hvorfor besatte Tyskland alligevel landene? • Hvorfor blev besættelsen af Danmark og Norge så forskellig? • Hvorfor var der forskel på modstandskampen i Danmark og Norge?	Supplerende materiale Historiekanon: Augustoprør og jødeaktion 1943 Spot på historien: Historiebrug: Augustoprøret 1943

Ca. 5 uger	10	5. maj 1945 – Danmarks befrielse	Kronologi og sammenhæng Historiebrug Eleverne kan: • gøre rede for, hvordan krigens gang ændrede danskernes opfattelse af besættelsesmagten. • give eksempler på erindringspolitiske tiltag i forbindelse med besættelsen. • diskutere udfordringer og problematikker ved retsopgøret. • med afsæt i konkrete eksempler beskrive, hvordan fortællingen om befrielsen har ændret sig. • drøfte, hvilken betydning fortællinger om besættelsen og befrielsen har i dag.	• Hvordan og hvorfor ændredes danskernes opfattelse af besættelsesmagten? • Hvordan blev retsopgøret efter besættelsen gennemført? Hvordan og hvorfor har fortællingerne om besættelsen og befrielsen ændret sig?	Supplerende materiale Spot på historien: • Besættelsestidens illegale blade • D-dag og de danske krigssejlere • Tyske flygtninge i Danmark
Ca. 5 uger	10	Da Europa blev verdens centrum	Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: • drøfte årsager og motiver til opdagelsesrejserne. • fortælle om opdagelsesrejsernes følger i og uden for Europa. • forklare, hvad renæssancen er, og hvordan den ændrede sig. • gøre rede for årsager og følger af reformationen. • sætte Columbus og reformationen i sammenhæng med andre begivenheder i perioden. • analysere og fortolke kilder fra 1500-1600-tallet. • bruge kilder til at skabe viden om begivenheder i 1500-1600-tallet. • anvende kildekritiske begreber til at analysere og tolke kilder. forklare, hvorfor og hvordan	• Hvorfor begyndte europæerne fra sidste del af 1400-tallet at udforske og underlægge sig andre dele af verden? • Hvordan og hvorfor ændrede europæernes menneskesyn og opfattelser af verden sig i tiden fra 1300-tallet til 1500-tallet? • Hvilke konsekvenser fik de europæiske erobringer for Europa og andre verdensdele?	Supplerende materiale Historiekanon: Columbus

			fortællinger om opdagelsesrejser, renæssancen og reformationen har ændret sig over tid.		
Ca. 3 uger	6	Grundloven før og nu	Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: • gøre rede for forskellige faktorer og forklaringer på udviklingen af den nuværende danske forfatning og valgret. • beskrive og debattere, hvordan Grundloven blev til, og hvorfor den er blevet ændret. • analysere og tolke kilder, der belyser kampen om valgretten. • formulere problemstillinger og bruge dem i arbejdet med kampen om valgretten. • give eksempler på, hvordan der er blevet argumenteret før og nu for ændringer af valgretten. bruge de undersøgte kilder og eksempler til at skabe deres egen holdning til valgretsspørgsmålet.	• Hvad var begrundelserne for, at Grundloven fra 1849 ikke betød, at alle fik valgret? • Hvorfor begyndte kvinder først flere år efter vedtagelsen af Grundloven at kæmpe for større ligestilling? Hvilken faktor førte til, at kvinder fik valgret i 1915?	Supplerende materiale Historiekanon: • Grundloven 1849 • Kvindes valgret Kvindes valgret (kort forløb)
Ca. 2 uger	4	Dannebrog	Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: • gøre rede for sammenhænge mellem den katolske kirkes mål og den danske kongemagts første udenrigspolitik i den tidlige middelalder. • forklare den danske kongemagts motiver til korstog i Østersøområdet. • analysere og tolke kilder, der belyser forhold under korstogene. diskutere funktion og brug af myten om Dannebrog, der faldt ned fra himlen.	• Hvordan er myten om Dannebrog opstået? • Hvordan er myten om Dannebrog blevet brugt i danskernes selvforståelse? • Hvordan har betydningen af Dannebrog ændret sig fra før til nu?	

NB!! Emnerne står ikke i kronologisk orden og længden de enkelte forløb kan variere i længde (afhængig af elevernes interesse for emnet og hvor hurtigt det faglige proces forløber)

Tværfagligt forløb med samfundsfag: Terror (forløb ca. 3-4 uger)

Vi vil primært arbejde med Gyldendals portaler

Evaluerings:

Sker løbende i den daglige undervisning